

soudce ani možnosti, k ustanovení § 1114 obč. zák. a § 575 třetí odstavce c. ř. s. přihlédnouti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce byla sporná věc posouzena odvolacím soudem správně. Dovolací soud sdílí věci i zákonu vyhovující důvody napadeného rozsudku, které dovolacími vývody nebyly vyvráceny. Dodati sluší toto. Otázka opozdění žaloby posouzena byla odvolacím soudem správně, když k této hmotněprávní (§ 1114 obč. zák.) námitce, která v řízení soudu první stolice nebyla uplatněna, nepřihlížel z úřadu. Ustanovení § 1114 obč. zák. a § 569 c. ř. s. předpokládají, by pachtěř pokračoval po uplynutí pachtovní doby v užívání věci a propachtovatel to dopouštěl (slova: »und der Bestandgeber es dabei bewenden lässt«). To jsou hmotněprávní náležitosti obnovení pachtu mlčky, a ty musí být předneseny v řízení soudu první stolice vzhledem k ustanovení § 178 c. ř. s., podle něhož má strana uvést ve svých přednesech podle pravdy, úplně a určitě všechny skutkové okolnosti potřebné v tom kterém případě k odůvodnění návrhů, má nabídnouti důkazy ke zjištění údajů nutné, má se s určitostí prohlásiti o skutkových údajích odpůrcem přednesených a o nabídnutých důkazech, má vyložiti výsledky provedených důkazů a má se s určitostí vysloviti o příslušných vývodech odpůrcových. Nebyly-li v řízení soudu první stolice předneseny, jsou v odvolacím řízení novotami podle § 482 c. ř. s. nepřipustnými, což platí o nich podle § 504 c. ř. s. i pro dovolací řízení. Nutnost včasného přednesu skutkových okolností předpokládaných v ustanovení § 1114 obč. zák. a § 569 c. ř. s. pro mlčky uskutečněné obnovení pachtu jest v tomto sporu tím závažnější, čím důvodnější jsou podle výsledku provedených důkazů, veškerého jednání a vůbec celého stavu sporné věci pochybnosti o otázce, zdali propachtovatel opravdu dopouštěl, by pachtěř pokračoval po uplynutí pachtovní doby v užívání věci, když doporučeným dopisem ze dne 25. června 1928 pachtovní poměr byl mezi stranami ke dni 31. prosince 1928 zrušen, takže od toho dne žalovaný používal pachtovního předmětu, jak je správně tvrzeno v žalobě, bez jakéhokoliv právního důvodu. Nelze mluvit o mlčky uskutečněném obnovení pachtovní smlouvy, když byla mimosoudní výpověď rozvázána ke dni 31. prosince 1928 a žalovaný neuvedl okolností, ze kterých by se dalo souditi, že ho žalobce ponechává ve sporné zahradě nadále jako svého pachtěře.

Čís. 9117.

»Nulitou« míní zákon v § 16 nesp. říz. důvody »zmatečnosti« podle předpisů o soudním řízení, které jsou nyní vypočteny v § 477 c. ř. s. Platí tu také ustanovení § 477 čís. 5 c. ř. s., že vada nedostatku zákonného zastoupení (kolisním opatrovníkem) může býti dodatečně napravena.

»Zřejmý rozpor rozhodnutí se zákonem« předpokládá, že zákon řeší určitou otázku výslovně a jasně a že přes to bylo učiněno rozhodnutí tomu odporující.

(Rozh. ze dne 17. srpna 1929, R I 575/29.)

Soud první stolice uložil manželskému otci, by platil na výživu dítěte 60 Kč měsíčně. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Jde o souhlasná usnesení nižších soudů v řízení mimosporném, takže by dovolací stížnost mohla míti úspěch jen za předpokladů § 16 nesp. říz., jichž zde není. Po stránce formální vytýká stěžovatel, že manželská matka byla ustanovena kolisní opatrovnící své nezletilé dceři pro toto řízení teprve za řízení ve druhé stolici, což prý k odstranění této vady pro řízení v první stolici nestačí, a že prý podle prohlášení matky v první stolici nutno míti za to, že netrvá na přiznání výživného pro dceru proti stěžovateli, nýbrž že spíše svůj návrh vzala zpět. Tím chce stěžovatel patrně uplatniti důvod »nulity« podle § 16 nesp. ř., leč neprávem. »Nulitou« podle zmíněného předpisu míní zákon důvody »zmatečnosti« podle předpisů o řízení soudním, které jsou nyní vypočteny v § 477 c. ř. s. Platí tu tedy také ustanovení § 477 čís. 5 c. ř. s., že vada nedostatku zákonného zastoupení může býti dodatečně napravena, což se i tuto stalo. Tím odpadá i druhá výtka, neboť, i kdyby bylo lze vykládati prohlášení matky před prvním soudem v ten rozum, že netrvá na určení výživného pro nezl. dceru, stalo se toto prohlášení v době, kdy nebyla oprávněna dceru zastupovati, kdežto po svém ustanovení za kolisní opatrovnící naopak prohlásila, že souhlasí se žádostí za určení výživného i s usnesením prvního soudu. Ve věci vytýká stěžovatel, že prohlásil ochotu vzíti manželku s dítětem zpět do své domácnosti, že to manželka odepřela, že se nižší soudy neobíraly otázkou, zda jsou tu důvody, by manželka žila s dítětem mimo manželskou domácnost, že tu takových důvodů není, že otec není zpravidla povinen, by platil výživné pro dítě, jež se proti jeho vůli a bez podstatné příčiny zdržuje mimo jeho domácnost, a že by musilo předcházeti předurčující usnesení opatrovníckého soudu o tom, zda se dítě zdržuje po právu mimo otcův dům. Stěžovatel odkazuje v té příčině na rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 826 a 1441 sb. n. s. a chce tím asi uplatniti důvod »patrného rozporu rozhodnutí se zákonem«; ale ani tomuto důvodu nelze přiznati oprávnění. Jest sice správné, že citovaná rozhodnutí, a mimo ně ještě také rozhodnutí čís. 6200 sb. n. s. vyslovují uvedené zásady, že toto naposled uvedené rozhodnutí praví, že otec najmě není povinen platiti výživné, bylo-li dítě z jeho domácnosti svémocně oddáleno, a že v rozhodnutí čís. 826 bylo nařízeno doplnění zjištění, zda děti byly manželkou proti vůli manžela

z domova odvedeny. Ale naproti tomu vyslovil nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 27. února 1924 R I 151/24 (uveřejněném v Právniku 1925 str. 605) přísnější zásadu, že totiž jest manžel povinen, by platil manželce pro dítě výživné, i když ho opustila, vzavši dítě s sebou, jestliže manželé si nevyžádali soudního rozhodnutí o tom, zda jest manželka s dítětem oprávněna žítí odloučeně od manžela, a jestliže manžel neuplatnil své právo, by se manželka s dítětem do jeho domácnosti vrátila, nýbrž svou právní nečinností udržuje tento zákonem zavržený stav. Toto rozhodnutí rekursní soud výslovně cituje. Za tohoto stavu věci nelze mluvit o »zřejmém rozporu rozhodnutí se zákonem«, jenž by předpokládal, že rozhodnutí odporuje výslovnému a nepochybnému zákonnému předpisu, že tedy zákon řeší určitou otázku výslovně a jasně a že přes to bylo učiněno rozhodnutí tomu odporující (v tom smyslu sr. na př. rozh. čís. 745 a 3551 sb. n. s.). Zákon však neřeší výslovně spornou otázku, o kterou tu jde. S hlediska § 16 nesp. říz. — který je tu jedině rozhodný — nelze tedy ani v tomto směru dovolací stížnosti vyhověti.

Čís. 9118.

Pro povinnost schovance k pracem v domácnosti a v hospodářství pěstounů rozhoduje v prvé řadě smlouva o schovanectví. Není-li jí, platí zásada, že pěstouni mohou z důvodu svého rodinného poměru ke schovanci upotřebiti jeho pracovní síly v domácnosti nebo v hospodářství, a to bezplatně.

Pokud jest v projevech pěstounů spatřovati slib odměny schovanci za konané služby. Pro platnost takového slibu není potřebí notářského spisu.

(Rozh. ze dne 17. srpna 1929, Rv I 1925/28.)

Žalobkyně byla schovankou v domácnosti manželů H-ových a konala v jejich hospodářství práce. Po smrti manželů H-ových domáhala se na jejich pozůstalostech odměny za konané práce. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Žalované sice právem napadají názor odvolacího soudu, že mezi stranami, mezi žalobkyní a manželi H-ovými byla ujednána smlouva služební již od roku 1914, ale je to bez významu proto, že manželé H-ovi slíbili žalobkyni služební plat dodatečně. Není o tom sporu, že žalobkyně byla u manželů H-ových jako schovanka, že si ji vzali z vídeňského nalezince jako šestileté dítě na vychování. To se mohlo státi svobodně ve smyslu § 186 obč. zák. bez součinnosti soudu, pokud se to ovšem nedotýkalo zájmu dítěte a jeho práv. V takovém případě bylo ovšem potřebí pro smlouvu o schovanectví schválení soudu. Pro povinnost schovance k pracem v domácnosti nebo v hospodářství pěstounů rozhoduje ovšem nejprve obsah takové smlouvy. Není-li jí, předpokládá zákon, že pěstouni